ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

ਜਸਟਿਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ,

ਫਸਟ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ।—ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ,--ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1955 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ - ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ - ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਤੋਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ—ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)-ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਅਤੇ 38।

ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ 15 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ,।

ਬਲਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਲ. ਵਡੇਹਰਾ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਸਟਿਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਏ 4, ਜੋ ਕਿ, 21 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਫਸਟ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੌਜ਼ਰੀ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਖੋਸਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਸਟੈਂਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫਾਈਲਿੰਗ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਫੀਸ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ-

““ਬੈਂਕ ਨੇ 220/- ਰੁਪਏ ਸਟੈਂਪ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ 500 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੇ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅੱਧੇ ਖਰਚੇ, ਭਾਵ, 360/- ਰੁਪਏ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।"

30 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਹੈ

“ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ?”

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ 500/- ਰੁਪਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲਸ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 500/- ਰੁਪਏ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲਸ ਨੇ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ-ਇਨ-ਚੀਫ ਵਿਚ ਕਿਹਾ-

“ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ 500/- ਰੁਪਏ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੀ ਫੀਸ ਕਦੇ ਵੀ 50/- ਰੁਪਏ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅੱਧੀ ਬਸੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। * * * ਮੈਂ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 500/- ਰੁਪਏ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ।

ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ 500/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ 500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੇਰੀ ਫੀਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਜੋੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ।"

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਏ/4 ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਰਸ਼ਾਂਤ ਰਾਏ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਨੇ 21 ਮਈ, 1953 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮੈਸ. ਬੇਰੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਰਾਮ ਆਰ ਡਬਲਯੂ 5 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਫੀਸ 50/- ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੀਵਾਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਖੋਸਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਫੀਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਜਿਰ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਖੋਸਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਉਸਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਹ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਦਿਨ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖੋਸਲਾ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

ਇੰਗਲਿਸ਼ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਾਲੀਅਮ 94 ਵਿੱਚ, ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ, ਸ਼ੈਫਰਡ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡ (94 E.R. 620) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਪੰਨਾ 620 ਉੱਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

ਸ਼ੈਫਰਡ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡ

ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਪਵਾਦ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਗਿੰਨੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਮੁਸੀਬਤ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਪਚਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 14 (2) ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਲਸ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਸੌਂਪੇਗਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਾਜਬ ਸਮਝੇ।

ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਸਮਝੌਤੇ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਏ. 4 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਾ ਜੋ ਕਿ 500/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਲਸ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 500/- ਰੁਪਏ ਵਸੂਲਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਕਸ਼ੋਏ ਕੁਮਾਰ ਨੰਦੀ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਸੀ. ਦਾਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (A.I.R. 1935 Cal. 359) ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਸਟੇਲੋ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਪੰਨਾ 365 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

" * * * * ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, 2 ਬਰਨਾਰਡ 463 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

2 ਬਰਨਾਰਡ 463 ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਫਰਡ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡ (2 Barnard 463) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ 1955 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਜਨ ਚੁੱਘ, ਅਨੁਵਾਦਕ